

«БЕКІТЕМІН»
Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым
Бірінші вице-министр
Ш. Каринова
2021 ж.

Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдары педагогтерінің инновациялық жұмыстарының республикалық конкурсының ЕРЕЖЕСІ

1. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1.1 Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдары педагогтерінің инновациялық жұмыстарының республикалық конкурсының осы Ережесі (бұдан әрі - Ереже) техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдар педагогтерінің инновациялық жұмыстарының республикалық конкурстының (бұдан әрі - Конкурс) мақсатын, міндеттерін және іске асыру тәртібін айқындайды.

1.2 Конкурс техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдарының (бұдан әрі - ТжКОБ) педагогтеріне және педагогикалық қызметпен айналысатын, кәсіби қызметте инновациялық білім беру технологияларын өзірлейтін және енгізетін тұлғаларға арналған.

1.3 Конкурс «Жалпы білім беретін пәндер бойынша республикалық және халықаралық олимпиадалар мен ғылыми жобалар конкурстарының (ғылыми жарыстардың), орындаушылар конкурстарының, кәсіби шеберлік конкурстарының және спорттық жарыстардың тізбесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2011 жылғы 7 желтоқсандағы № 514 Бұйрығына сәйкес өткізіледі.

1.3 Конкурс жыл сайын ұйымдастырылады және өткізіледі.

1.4 Конкурс тәуекел элементін қамтымайды, пайда немесе басқа кіріс алу мақсатын көздемейді және осы Ережеге сәйкес өткізіледі.

2. КОНКУРС МАҚСАТТАРЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ

2.1 Конкурс педагогикалық идеялар, бастамалар мен жобаларды анықтау, сонымен қатар педагогикалық үдеріс үшін құнды болып табылатын ТжКОБ педагогтерінің озық тәжірибелерін жалпылау мақсатында өткізіледі.

2.2 Конкурстың міндеттері:

- білім берудің инновациялық идеяларын, бастамаларын, жобаларын және тиімді педагогикалық тәжірибені енгізуде ТжКОБ ұйымдары педагогтарының белсенділігін жандандыру;
- педагогтардың үздік инновациялық жұмыстарының банкін құру және қолжетімді түрде жариялау;
- педагогтердің үздіксіз кәсіби дамуына ықпал ету;

- ТжКОБ үйымдары оқытушыларының кәсіби қарым-қатынас кеңістігін кеңейту.

3. КОНКУРСТЫҢ МӘНІ

3.1 Конкурстың мәні - педагогтердің заманауи педагогикалық технологияларды немесе олардың жекелеген элементтерін қолдана отырып оқыту формаларын, құралдарын, әдістерін аштын нақты бағыттағы инновациялық жұмыстары (бұдан әрі - Жұмыстар).

3.2 Жұмыс ТжКОБ үйымдарының оқу процесі үшін құнды болуы, тәрбиелік сипатта болуы және Қазақстан Республикасының заңнамасына, жалпыға бірдей танылған ғылыми фактілер мен этикалық нормаларға қайшы келмеуі тиіс.

3.3 Конкурсқа іске асырылғандар да, жаңа да идеялар (жобалар, бағдарламалар), зерттеу нәтижелері, ғылыми жаңалық элементтері, практикалық және коммерциялық маңызы бар басқа жобалар мен шешімдер жіберілуі мүмкін.

3.4 Жұмыстар қазақ / орыс / ағылшын тілдерінде беріледі.

3.5 Қатысуышылар келесі бағыттардың бірінде жұмыстарды ұсынады:

- оқу жұмысына арналған әдістемелік өнімдер;
- тәрбие жұмысына арналған әдістемелік өнімдер;
- электронды білім беру ресурсы;
- жобалық жұмыс;
- бағалау қызметі мен кері байланысқа арналған жұмыстар жинағы.

3.6 Аймақтардағы жұмыстарға қойылатын талаптар осы Ереженің 1-Қосымшада көрсетілген.

4. КОНКУРСТЫҢ ҰЙЫМДАСТЫРУ ҚҰРЫЛЫМЫ

4.1 Конкурстың құрылтайшысы - ҚР Білім және ғылым министрлігі және аймақтардың жергілікті орындаушы органдары.

4.2 Конкурстың құрылтайшысы Конкурсты өткізу үшін ұйымдастыру комитетін анықтайды (бұдан әрі - Ұйымдастыру комитеті) мен Конкурстың қазылар алқасы (бұдан әрі - Қазылар алқасы) құрады.

4.3 Ұйымдастыру комитеті Конкурс туралы ережені, ілеспе құжаттаманы әзірлейді, қатысуышыларды тіркейді, Конкурсқа қатысуышылардың тізімдерін қалыптастырады, хаттамалар дайындайды, Қазылар алқасының жұмыс тәртібін анықтайды, Конкурс туралы ақпаратты ресми интернет-ресурсында орналастырады, әлеуметтік желілер, Конкурс женімпаздарына хабарлайды, марапаттау рәсімін ұйымдастырады, Конкурс жариялышының қамтамасыз етеді, техникалық қолдау көрсетеді.

5. КОНКУРС ҚАТЫСУШЫЛАРЫ

5.1 Конкурсқа қатысуға ТжКОБ үйымдарының педагогтері (меншік түріне қарамастан) - ТжКОБ үйымдар педагогтерінің инновациялық жұмыстарының аймақтық конкурс женімпаздары жіберіледі.

5.2 Конкурсқа өтінім берген қатысушы осы Ережемен, оның ішінде Конкурсқа өтінімдерді қарau және беру ережелерінің талаптарымен келіседі.

5.3 Конкурстағы жетістіктер Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің «Ы.Алтынсарин», «Қазақстан Республикасының білім беру ісінің құрметті қызыметкері» төсбелгілерімен марапатау, сондай-ақ «Үздік педагог» атағын беру және педагогтерді атестаттау кезінде ескеріледі.

6. КОНКУРСТЫ ІСКЕ АСЫРУ ТӘРТІБІ

6.1 Конкурс күнтізбелік жылдың 1 қазанынан 10 желтоқсанына дейін 3 кезеңде өтеді:

1 кезең – іріктеу (қазаның 1-нен 31-не дейін): құжаттарды қабылдау және қатысушыларды іріктеу;

2 кезең – практикалық (қарашаның 1-нен 20-на дейін): жұмыстарды осы Ереженің «Жұмыстарға қойылатын талаптар» бөлімінің талаптарына сәйкестігін қарастыру;

3 кезең - Жұмыстарды бағалау, қорытындылау (20 қарашадан 10 желтоқсанға дейін).

6.2 Нұр-Сұлтан, Алматы, Шымкент қалаларының және облыстардың білім басқармалары Ұйымдастыру комитетінің электрондық поштасына жұмыстарды (өнірлік конкурс нәтижесінде анықталған әрбір бағыт бойынша кемінде 2 (екі) жұмыс) көрсете отырып, хаттар жібереді. Конкурсқа қатысу үшін онлайн өтінімдер Конкурс алаңында келесі құжаттар қоса тіркеліп қабылданады:

1) Конкурсқа қатысу үшін ұсынылған жұмыстың мазмұнын сипаттайтын айтақтың білім басқармасының оқу-әдістемелік кабинетінің (орталығының) басшысының ұсыныс хаты;

2) автордан өз Жұмысына қысқаша андатпа;

3) осы Ереженің «Жұмысқа қойылатын талаптар» бөлімінде көрсетілген жүктелген Жұмыстың форматына қойылатын талаптарға сәйкес Жұмыс;

4) қатысушының фотосуреті (файл өлшемі jpg форматында 200 Кбайт аспайды);

5) осы жұмыстың бірегей сәйкестендіру белгілері бар қосымша растайтын құжаттар (бар болса).

6.3 Конкурстың нәтижелері күнтізбелік жылдың желтоқсан айында жарияланады.

6.4 Қазылар алқасы Конкурс нәтижелері бойынша 5 (бес) бағыт бойынша 3 (үш) үздік Жұмыстарды анықтайды хаттамамен рәсімдейді.

6.5 Конкурс жеңімпаздары мен жүлдегерлерін көрсете отырып, үздік жұмыстардың тізімі Ұйымдастыру комитетінің ресми интернет ресурсында орналастырылады.

ЖҰМЫСТАРҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР

1. Жұмыстарға қойылатын жалпы талаптар:

- айтылатын тақырыптың ақпараттылығы және нақтылығы (жалпы тіркестер болмауы керек);
- баяндау нақтылығы;
- құрылымының айқындылығы;
- автордың инновациялық қызмет нысанын қолдануы немесе олардың үйлесімділігі;
- мысалдармен, иллюстрациялармен, эксперименттік сынақтан өткізу материалдармен, бейнежазбалармен (1-2 мин.) ұсынылатын тәсілдердің тиімділігін растау.

2. Жұмыстардың құрылымы:

- басты бет;
- кіріспе немесе түсіндірме жазба;
- негізгі бөлігі;
- қорытынды;
- қолданылған әдебиет;
- қосымшалар (болған кезде).

3. «Электронды білім беру ресурсы» бағыты бойынша Жұмыстарға құрылым бойынша бұл талаптар ұсынылмайды.

4. Бағыттар бойынша Жұмыстарға қойылатын талаптар

4.1. Оқу жұмысы бойынша әдістемелік өнім

Оқу жұмысы бойынша әдістемелік өнім – бұл қандай да бір оқу модулі/пәні немесе оның бөлімі бойынша, оқу жұмысының бағыты бойынша оқыту әдістемесінің ерекшеліктерінің мазмұнын ашатын жүйеленген материалдарды қамтитын, оқу-әдістемелік басылымдардың түрлері. Теориялық материалдан басқа жоспарлар мен сабак конспектілері, сондай-ақ иллюстрациялар, кестелер, диаграммалар, суреттер және с.с. дидактикалық материалдар болуы мүмкін. Бұл бағыттағы Жұмыстар айқын бейнеленген практикалық бағытылығымен, қолжетімділігімен сипатталады, педагогтің күнделікті жұмысына көмек ретінде арналады.

Әдістемелік өнім – әдістемелік білімді тарату тәсілдерінің бірі. Әдістемелік өнім түріне байланысты келесі міндеттерді шешеді:

- таратуға жататын мәліметтерді баяндайды;
- әдістер мен қабылдауларды анықтайды;
- құнды педагогикалық тәжірибелі жалпылайды;
- іс-әрекеттің мақсаты мен тәртібін түсіндіреді;
- түрлі іс-шараларды ұйымдастыру әдістемесін көрсетеді;

- өткізу формаларын және т.б. көрсетеді.

Берілген бағыт бойынша жұмыстар pdf форматындағы сілтеме түрінде немесе интернет-ресурстағы сілтеме түрінде бұлтты сақталымына жүктеу арқылы өтінішке тіркеледі.

4.2. Тәрбие жұмысы бойынша әдістемелік өнім

Тәрбие жұмысы бойынша әдістемелік өнім колледжде мониторинг жүргізу, талдау қызметі, әдістемелік қамтамасыз ету және тәрбие жұмысын жоспарлау бойынша әзірлемелерді қамтиды.

Жұмыстар директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасарының, әлеуметтік педагогтің, педагог-психологтың, топ кураторының, оқытушының, өндірістік оқыту шеберінің, педагог-ұйымдастырушының, жатақхана тәрбиешісінің және білім беру ұйымының басқа да педагог кадрларының студенттермен өзара қарым-қатынасты көрсетуі тиіс.

Бұл жұмыстар келесі бағыттар бойынша оқу-әдістемелік басылымдарды қарастыруы мүмкін:

аналитикалық – студенттердің танымдық процестерін, зияткерлік дамуы мен арнайы қабілеттерін, олардың сұраныстары мен мүдделерін зерттеу, мониторинг деректері негізінде тәрбие жұмысының негізгі бағыттарын, мазмұны мен нысандарын анықтау;

әдістемелік – тәрбие мәселесінде педагогикалық кадрлардың кәсіби шеберлігін арттыру, студенттердің шығармашылық әлеуетін дамыту бойынша жұмыстың оң тәжіриbesін құру және қорыту;

ұйымдастырушылық-тәрбиелік – студенттердің шығармашылық даралығы мен дарынын ашуды, көркемөнерпаздар шығармашылығын дамытуды қамтамасыз ететін тәрбиелік іс-шаралар жүйесін құру;

отбасымен жұмыс – балаларды тәрбиелеу және дамыту мәселелерінде ата-аналардың құзыреттілігін арттыру, ата-аналардың педагогтермен сындарлы өзара іс-қимыл дағдыларын жетілдіру;

ұйымдастырушылық-басқарушылық – тәрбие процесі субъектілерінің зияткерлік-шығармашылық әлеуетін іске асыру үшін жағдай жасау, педагогтер мен студенттерді белсенді шығармашылық қызметке ынталандыру.

Берілген бағыт бойынша жұмыстар pdf форматындағы сілтеме түрінде немесе интернет-ресурстағы сілтеме түрінде бұлтты сақталымына жүктеу арқылы өтінішке тіркеледі.

4.3. Электронды білім беру ресурсы

Электронды білім беру ресурсы – компьютерлік технологиялар базасында әзірленген және жүзеге асырылатын оқу құралы.

Электрондық білім беру ресурстары электрондық оқу модульдерінің үш түрін біріктіреді: ақпараттық, практикалық және бақылау.

Жұмыстар әртүрлі форматта болуы мүмкін: электронды құралдар, білім беру порталдары, электронды кітапханалар, оқытушылардың сайттары, тақырыптық сайттар, платформалар, бейнелер және іске асыру үшін электрондық құрылғылар қолданылатын басқа да білім беру ресурстары. Аталған ресурстар оқу материалын игеру деңгейін арттыруға, өз бетінше оқу

қабілетін дамытуға, студенттер мен педагогтердің ақпараттық, танымдық құзіреттілігі мен коммуникативтік дағдыларының тиімді дамуын қамтамасыз етуге ықпал етуі керек.

Берілген бағыт бойынша жұмыстар pdf форматындағы сілтеме түрінде немесе интернет-ресурстағы сілтеме түрінде бұлтты сақталымына жүктеу арқылы өтінішке тіркеледі. Егер ресурсты жүктеу үшін жеке орнатуды талап ететін арнайы бағдарламалық қамтамасыз ету қажет етілсе, осы ресурс жұмысын және болуын дәлелдейтін (скриншоттар, бейне шолулар, ресурсты пайдалану нұсқаулығы және т.б.) қосымша файлдарды қосу керек.

4.4. Жобалық жұмыс

Жобалық жұмыс – бұл жобалық оқыту технологиясына негізделген педагогтердің немесе студенттердің жұмысы..

Жобалау жұмысы бірнеше міндетті элементтерден құрылуы керек:

1. Жобаны жүргізуін айқындайтын мақсат.
2. Жобаны жүргізу кезінде шешілетін/жоялатын мәселе, яғни қарама-қайшылық. Бұл мәселені жоба қатысуышыларының өздері анықтайды.
3. Міндеттер – мақсатқа жету жолындағы қадамдар.
4. Жоспар, яғни міндеттерді шешу және мақсатқа жету үшін орындалатын әрекеттер жиынтығы.
5. Нәтижелерді зерттеу және талдау.

Бұл бағыттағы жұмыстың нәтижесі әдістемелік құрал, қолданыстағы макет, жарнамалық буклет, оқыту/тәрбиелеу әдістемесі/технологиясы, бейнеролик және т. б. түрінде практикалық маңызы бар зерттеу жобасы болады.

Берілген бағыт бойынша жұмыстар жеке және топтық (екі автордан артық емес) болуы мүмкін.

Жоба жұмысы студентпен орындалған жағдайда, жобаға қатысуыш болып сол жұмысқа жетекшілік еткен педагог болады.

Берілген бағыт бойынша жұмыстар өтінімге pdf форматында сілтеме түрінде немесе интернет-ресурсқа сілтеме түрінде (бар болса) бұлтты сақталымына жүктеу жолымен қоса тіркеледі.

4.5. Бағалау қызметі және кері байланыс жұмыстарының жинағы

Осы бағыттағы жұмыстар материалды менгеру деңгейін, оқу процесіндегі студенттердің прогресін өлшеу үшін кері байланысты жоспарлау/үйімдастыру/бағалау және жүзеге асыру бойынша тиімді құралдардың жүйелі негізінде педагогтер мен педагогикалық қызметпен айналысатын адамдар әзірлейтін/ қолданатын жұмыстар болып табылады.

Олардың мақсатына байланысты бағалау келесі түрде болуы мүмкін:

- кіріспе (diagnostic немесе placement): оқу жылының басында беріледі және студенттер пән/модуль тақырыбы бойынша біletінін бағалайды;
- қалыптастыруыш (formative): пән/модуль тақырыбын зерттеуде студент қаншалықты алға шыққанын анықтайды және оқыту барысында беріледі;

- қорытынды (summative): оқытудан кейін студенттің деңгейін немесе педагог жұмысының сапасын бағалау үшін пән/модульді зерделеу қорытындысы бойынша немесе жыл соңында беріледі;

- нормаланған (norm-referenced): белгілі бір нормаларға қатысты студенттің деңгейін анықтайды;

- критериалды (criterion-referenced): критерийге сәйкес сол немесе өзге міндетті шешуге студент қаншалықты қабілеттілігін бағалайды.

Кері байланыс:

- жиі және дәл;

- студенттің сипаттамасына емес, әрекетіне назар аударатын;

- студенттің оқуын жақсартуға пайдалануға мүмкіндігі болу үшін уақытылы;

- студент шынымен қол жеткізуі керек нәрсеге сәйкес келетін;

- студентке түсінікті;

- студенттердің іс-әрекеттерін бастамашылық ететін болу керек.

Берілген бағыт бойынша жұмыстар өтінімге pdf форматында сілтеме түрінде немесе интернет-ресурсқа сілтеме түрінде (бар болса) бұлтты сақталымына жүктеу жолымен қоса тіркеледі.

